

SPECTACOLE

Crima din strada Lourcine de Eugène Labiche

Vlad MUGUR

[...]

- M-a fascinat modul în care lucrați cu actorul. Socotiți că este important acest lucru pentru un regizor?

- Altfel ar fi ca și cum un pictor ar lucra fără culori și un compozitor fără note.

- După Handke (pus în scenă stagiunea trecută n.n.), s-a constatat că actorii Teatrului Tineretului au început să vorbească mai bine. După "Crima..." ce se va întâmpla?

- Vor vorbi foarte repede. Comedia este cel mai complicat stil pentru arta actoricească. Arta ei constă în a păstra umorul și simțul situației, fără să pierzi, nici o clipă, firescul. Englezii știu cel mai bine acest lucru.

- Ați avut modele?

- Modelele trebuie să corespundă gustului tău. Comedia, de la Caragiale la Feydeau, cu toată diversitatea ei, impune să n-o mimezi, să n-o vulgarizezi. Cel mai greu e să-i nimerеști cu precizie nuanța și tonul exact. În două cuvinte: să n-o dai pe-alături.

- Ați întâlnit de-a lungul carierei dumneavoastră actori care să știe "să joace" comedie?

- Paleta este mare: de la Birlic, Giugaru, Dinică până la Mălăele. Cu toate că cel mai mare interpret de comedie pe care l-am văzut este un actor de tragedie: John Gielgud (tot englez!) în "Puricele în ureche" de Feydeau.

A consemnat Daniela Ursu

Helmut STÜRMER

Autointerviu

fragmente

Mă întreb:

cine sunt. Mă cheamă Helmut Stürmer, vărsător de origine germană amestecată, scenograf de teatru, operă și film, născut la Timișoara, am studiat la Cluj și București. Ocazie să mă întreb de ce am devenit scenograf și nu altceva. Nimic mai simplu. Mama a fost actriță, ceea ce din orgoliu și cochetărie am încercat și eu să devin. Cei doi ani de actorie la Teatrul German din Timișoara au fost o catastrofă. Deci, prost actor, am început să pictez și iată că am avut

noroc să devin student la Cluj la Academie, unde - fără doar și poate - eram cel mai bun actor între pictori...?

În schimb, mi-a lipsit teatrul (mai ales mirosul cleiului de oase, simbolul olfactiv al decorurilor de pe vremea aceea). Era, deci, logic să plec la București la scenografie.

Mă întreb:

ce e scenografia? E o artă? Nu e artă? E o artă "surogat"? Încă nu știu... Oricum, este un fel de arhitectură efemeră, o iluzie, un castel de nisip populat cu cameleoni (actorii). Căci, fără ei, (actorii), fără sufletul, meseria și poveștile lor, el (decorul) e un morman de deșeuri de lemn, pânză, carton, lumină etc... Și

fără un regizor care știe să se joace în lada ta de nisip, produsul tău, spațiul scenografic, există, dar fără nici un rost. Al dracului de dependentă meserie sau artă, sau ce-o fi, mi-am ales. Un surogat pe muchie de cuțit. Când se stinge lumina și actorii au părăsit scândura, rămâne un morman rușinos de inutil, mare și greu de transportat. Totuși, încerc, eu pentru mine, să formulez o definiție, zicând: scenografia este înscenarea unui spațiu virtual care, la rândul lui, determină cuvântul, gestul, sentimentul și semnificația lui. Aerul între actor și perete e mult mai important decât imaginea arhitecturală sau ilustrația.

[...]

Mă întreb:

de ce foarte îndelungata și sper pentru amândoi - prelungita colaborare cu Vlad Mugar? Iată, încerc să-mi explic mie însumi sistemul de colaborare la un proiect de spectacol cu Regizorul Mugar; Vlad îmi spune ceva ce eu aparent nu prea pricep, dar am învățat să știu și să înțeleg ce gândește, adică posed o cheie la enigma verbală a lui Vlad. Apoi inventez un spațiu, iar el (Vlad) regizor egoist (cum și trebuie), îmi stoarce soluția - uneori aparent convențională - și poate în ascuns, surprinzătoare și iată că iese, de obicei, ceva viu și surprinzător pentru amândoi.

Eu am mare încredere în el (el în mine, la fel, dar abia după premieră).

[...]

Mă întreb:

apoi, de ce mă întorc acum din când în când cu un fel de plăcere aventuroasă în cele două teatre (Cluj și Piatra). Încerc să-mi răspund cu ajutorul unui exemplu: anul trecut am lucrat aproape în paralel la Teatrul Maghiar din Cluj cu Vlad Mugar (Livada de vișini) și la Viena la celebrul Burgtheater cu Konstanze Lauterbach (Mutter Courage). La Viena aveam 16 tâmplari și un buget nelimitat (se pare că este cel mai bogat teatru din lume), iar la Cluj aveam un tâmplar și jumătate (tatăl și fiul-calfă) și un buget...

Nu că ar fi ieșit prost spectacolul de la Viena (era și el de succes!), dar spectacolul de la Cluj mi-a rămas în minte ca ceva rar și deosebit; pe cel de la Viena s-ar putea să-l uit mai repede.

